

Egy értékelhetetlen könyvről

(Gyors reflexió-füzér Hegyi Botos Attila
in illo tempore című kötete kapcsán)

– Elég meglepő hogy ilyen könyveket is kiadnak manapság, mint HBA műveit, és különösen ezt az *in illo tempore*-t, hiszen

– Költői szándékai szerint sem nem operál axiomatikus kritériumokkal, de még a nyelvi pluralizmus hatványozott jelenléteit sem találjuk meg a sorai között, mivel HBA lírája eleve híjával van a generációs narratíváknak, sőt, nála még szándékolt retorikai ellenmozgásokat sem tapasztalhatunk

– Mert ez a költészet egyáltalán semmilyen irányban nem mozdul el, és nem érdeklik a szintaktikai határhelyzetek és az ezekhez hasonló sötét dolgok

– HBA nem hívja diskurzusra az olvasót, bármilyen megbocsáthatatlan is ez a gesztusa, pedig különösebben megtagadni sem szeretné költő kortársait, s még kevésbé a hagyományokat, melyekhez látszólag talán kapcsolódik, noha ezek a hagyományok, úgy tűnik, rég kivesztek a jelenkorból

– Velük diskurálna inkább, de nem ír, értelmez újra át, az efféle modern gesztusoknak, úgy tűnik, számára semmi jelentősége nincs

– Aki a *Szaladó Habok Csarnokában* járt már, tudja, hogyan kell verset felajánlani, de kevés ilyen ember ta-

Hegyi Botos Attila, *In illo tempore*. Kézzel írt teremtésmítoszok, Cédrus Művészeti Alapítvány, 2018

lálható a vaskorban, aki meg értelmezni akarja ezeket a sorokat, biztos, hogy rossz úton közelít, ha még a vaskorban él

– Beszélhetnénk valamiféle hermetikus poézisről, különös, zárt grammatikáról HBA esetében, de Hamvas Béla is nevetve legyintene egy füstáldozat közepén, és egész másra terelné a szót

– Egyvalami tilos a versek olvasása közben, bort földre lötyyíteni, a föld-istenek itt csak mellékszereplők,

a Lant csillagkép Vegája és a Bikában a Fiastyúk is csak díszletek, de jelzik

– HBA költői ligeteinek égi tájolását, ahol az *in illo tempore* etűdjei megszülethettek

– Valószínűleg még azelőtt, hogy az ember elveszítette a csillagokkal, növényekkel, állatokkal való közvetlen kommunikációjának képességét

– Az ember feláldozta magát a munka, a haszon és a biztonság oltárain, de még azelőtt, hogy szörnyű városokat épített volna, és az „Annak ideje...” valódi idővé változott

– Többek között ezért is nyilvánvaló, hogy az Akkor-ból való verseket kizárólag stilizált kézirással lehetett csak feljegyezni, HBA is ezt tette, hiszen ez volt az a kor, amikor még éltek néhányan a földön, az utolsó történetmon-

dók, akik kívülről tudták a még le nem írt szentkönyveket, eposzokat

– Azért ajánlották fel a *Szaladó Habok Csarnokában* a verset, hogy jelenlevővé legyen a világ, mert néha még emlékezni tudtak a másik időre

– Az istenek pedig, bár közönyösök voltak teremtményeik iránt, felfigyeltek erre a magasztos cselekedetre, és a maguk módján jutalmazták is a poétát, tiszta látással némelyeket, másokat részegítő életvággyal, hogy újra megértsék a madarak, füvek, csillogag beszédeit

– HBA-nak egész sorozat ilyen költeményt sikerült lejegyeznie, nem tudjuk, milyen technikával s miféle jutalmakért cserébe, mindez az eredmény szempontjából nem is fontos

– Holmi vulgáris időutazásról pedig szó sincs, az eddigiek alapján ez is nyilvánvaló

– Sajnos már a kötet születésének korában is hajlamos volt az ember megfeledezni az isteni jótétemnyekről, és könnyen a világértelmezés rabságába esett

– Pedig, „Annak idején” még se görög kultúra, sem a technika első

baljós jelei, sem „irodalomtudomány” nem létezett, elképzelhetetlen volt

– Hogy talán közelebb hozza a mai olvasóhoz a verseket, HBA kéklő, mediterrán nyári környezetbe helyezi sugalmazott feljegyzéseit, Adónisz, kövirózsák, paradicsommadarak, fiúangyalok jelennek meg a színen, és mindenütt a tenger csillanásai

– De csakis azért, hogy a nyelvhalóvá materializált szűkös világ-egészből a vaskori ember is némi tájékozódási pontokat kapjon, noha nyilvánvaló, elsősorban nem számára készült ez a könyv

– A hal-sárkány ura szívesen fogadott vendég volt a Múzsák és holdtündérek ligeteiben, tehetnének még hozzá

– Ha egyszer esetleg magyarázni próbálnánk a kötet hangulatát, üzenetét, alaptónusait, de ez máris az értelmezés durva látszata volna, amelyhez, az eddigiek alapján belátható, nem lehet és nem is szabad hozzákezdeni

– Csakis akkor, egykor, „Abban az időben”...

Boldogh Dezső

